INVITATION TO COMPOSERS – un program vizionar

(Daniela Caraman Fotea, 20 octombrie 2011)

Am decupat din programele care au promovat creația românească în recenta ediție a Festivalului Internațional „George Enescu”, o lucrare care m-a fascinat prin concepție, meșteșug componistic, interpretare: 10 cântece românești pentru violă, pian, cvartet de coarde și contrabas – din colecția de muzică folclorică a lui Béla Bartók, o prelucrare realizată de Ana-Maria Avram în cadrul proiectului internațional de compoziție Invitation to Composers, girat de London Schubert Players, director și inițiator Anda Anastasescu, selectat de Uniunea Europeană pentru programele sale culturale și finanțat de Comisia Europeană.

Performanța Anei-Maria Avram constă în utilizarea culegerilor lui Bartók (ethos-ul românesc arhaic fiind cel veridic, păstrat în toată splendoarea lui), înveșmântarea aparținând limbajului de secol 21! Un exercițiu stilistic frapant cu rezultantă amprentată solid în serialul opus-urilor spectaculoasei compozitoare, de asemenea în repertoriul interpreților: Anda Anastasescu – pian, Yuri Zhislin – violă și Wolfgang Güttler – contrabas, muzicieni din London Schubert Players.

Reîntâlnesc ideea îngemănării peste timp a valorilor creative, într-o preocupare constantă, inedită, pusă în pagină și prin proiectul Invitation to composers inițiat în urmă cu doi ani de Anda Anastasescu, prin care creatori ai meridianelor sunt – insolit stimulați să îmbogățească repertoriul cameral prin varii formule instrumentale, leit-motiv-ul fiind conexiunea cu esențele tradiției culturale universale. Încercare de loc simplă, posibilă prin strădania ingenioasă a Andei Anastasescu, artistă în structura căreia se întrepătrund cu armonie, sensibilitatea, poetica, pasiunea, imaginația, spiritul managerial. Paranteză: Anda Anastasescu este însă, înainte de toate PIANISTA ușor de identificat în orice formulă instrumentală, prin carismă, finețea tușeului, demersul construcțiilor sonore care alătură precizia și expresivitatea.

Mi-am verificat părerile ascultând două CD-uri editate sub label-ul RMA – Romanian Musical Adventure (al trustului London Schubert Players), care concretizează teoria proiectului menționat. Primul, omagiază un instrument aproape uitat în componistica actuală – trompeta. Plecând de la modelul oferit de Septetul pentru trompetă, pian, cvartet de coarde și double bass, op.65 de Saint Saëns, discul prezintă încă 6 lucrări cu numitul instrument în ... vedetă: A lover’s promise de Lucian Zbarcea – România, o poveste de iubire inspirată de folclorul din Bali, îngemănare de speranță și tragic, Maritimo de Ivan Božičević – Croația, lucrare puternic dominată de sonorități folclorice ale Balcanilor, Winter Concerto scris de britanicul Rodney Waschka, Foglie d’Autunno aducând prin inspirația și genele compozitorului Uberto Pieroni melodismul mediteranean, Pastorale for trumpet de Anatol Vieru, măiestrită pagină cu lirism impresionant, Sonatina for solo trumpet de Hans Werner Henze, demonstrație de știință componistică, de valorificare a posibilităților expresive ale instrumentului.

Cel de al doilea disc are ca etalon și liant formula instrumentală a lucrării lui Felix Mendelssohn – Concerto for Violin, Piano and Strings. Așadar, încă trei lucrări pe numita formulă de instrumentație. Autori, Jonathan Östlund – Suedia, The Outermost Gate, o incursiune în universuri de dincolo de real, Drew Wilson, britanic – Nocturne with Cloudscape, Adina Dumitrescu – România - J’ai trouvé les Histoire, o partitură dominată de dramatism, cu evidente trimiteri la

formule arhaice de sorginte folclorică națională, ilustrând tablouri, scene identificate în varii segmente de timp.

Ambele discuri oferă momente delectante de audiție, programele în integralitate sau în versiuni de componență având audiență în Venezuela, România, Marea Britanie, și solicitări pentru imediata perioadă – noiembrie și 2012, la Paris, Royal Academy of Music – Londra ș.a., cu sprijinul unor elite instituționale: Institutul Cultural Român filialele din Paris și Londra, info Manager Association București, British Council, Societatea Română de Radiodifuziune ș.a. Posibil, pentru că acest concept al Andei Anastasescu secondată de muzicienii din London Schubert Players reprezintă o muzică across the nations, o World music la propriu, în ton cu cerințele, pretențiile și așteptările publicului meridianelor.